
Alltid beredt?

FRA FORENINGEN

HANS PETTER AARSETH

president

Legeforeningen har nylig gjennomført sin årlige ledersamling der sentralstyret treffer fylkesavdelingsledere og yrkesforeningsledere og får høre hva de er opptatt av og hva de sliter med. Årets møte hadde naturlig nok fastlegeordningen som hovedtema.

Etter den opprinnelige kjøreplanen skulle vi nå være godt inne i forhandlingene om avtaler. Da Stortinget på grunn av arbeidspress har måttet utsette behandlingen av *Odelstingsproposisjon nr. 99 (1998–99)* om blant annet fastlegeordningen, er forhandlingene ikke kommet i gang. Et stramt tidsskjema er derved blitt meget stramt.

Fylkesavdelingslederne rapporterte om dels stor uro og usikkerhet blant allmennlegene, mens andre meldte om en mer avventende holdning. Fortsatt er det slik at noe av usikkerheten bygger på det som i sin tid stod i *Stortingsmelding nr. 23 (1996–97) Om legetjenesten i kommunene og fastlegeordningen*. Den er historie. Mye ser i dag vesentlig annerledes ut enn det som er beskrevet der. Men, fortsatt er det ingen som kan si hvordan fastlegeordningen vil bli. Derfor skal vi heller ikke ta stilling til den før alle kort er på bordet. Vi legger fortsatt til grunn et ekstraordinært landsstyremøte 7.6. 2000.

Svært mange fylkesavdelinger var opptatt av ny legevaktorganisering. Det haster med å få en sentral avtale som regulerer dette, både fordi mange ønsker å sette i gang allerede planlagte ordninger, men også fordi organisering av legevakten sees på som en prøvestein for myndighetenes vilje til å finne økonomiske ordninger som «treffer» distriktene på en hensiktsmessig måte. Dette er en vurdering sentralstyret deler fullt ut.

Dersom avtalene er klare i begynnelsen av mai, legges det opp til en omfattende informasjonskampanje rettet mot allmennleger og kommuner. Dette vil skje i form av skriftlig materiale, men også i form av medlemsmøter og debattmøter. Innføring av ordningen innebærer at vel 3 000 allmennleger skal inngå individuelle avtaler med sin kommune eller bydel. Det er en forutsetning at Legeforeningens organisasjon har kompetanse og kapasitet til å bistå det enkelte medlem i disse forhandlingene.

Også sykehuslegene og andre kommuneansatte leger går spennende tider i møte. På lik linje med det svært mange arbeidsgivere ønsker, vil Legeforeningen gjennom Akademikerne kreve en betydelig avsetning til lokale forhandlinger ved årets oppgjør. Det vil sette vårt tillitsvalgtapparat på nye prøver. Mange steder har vi meget dyktige,

erfarne og engasjerte tillitsvalgte som vil skjøtte dette på en utmerket måte. Det er likevel bekymringsfullt at det fra en del fylker rapporteres om store problemer med å rekruttere tillitsvalgte. Dette er en uholdbar situasjon, ikke bare i forbindelse med fremtidige lokale lønnsforhandlinger, men også fordi Legeforeningen uten et aktivt tillitsvalgtapparat blir satt på gangen i alle de prosesser som pågår omkring i landet med omorganisering og funksjonsdeling. Med de signalene helseminister Tore Tønne har gitt, vil neppe disse prosessene stoppe opp.

Sentralstyret har grepet fatt i problemstillingen, og vil innen sommeren gjennomføre et prosjekt for å se hvordan sentralstyret kan legge forholdene til rette for at flere av våre medlemmer skal finne det interessant og mulig å gå inn i funksjon som tillitsvalgt for en kortere eller lengre periode.

Hvor viktig det er å ha tillitsvalgte med tid og anledning til å engasjere seg, ble også synliggjort av mange fylkesavdelingens påpeking av at de stadig ble tatt på sengen av organisasjonsendringer. De regionale helseutvalgene utøver stor aktivitet. Mange forslag vedtas ut fra gode intensjoner uten at alle forhold er tatt med i betraktning. Hensynet til spesialistutdanningen er et slikt forhold. Det er ikke vårt syn at sykehusene skal organiseres slik at det tilpasses dagens ordning for spesialistutdanning. På den annen side får det svært uheldige konsekvenser dersom man vedtar organisasjonsendringer som gjør det vanskelig eller umulig å opprettholde kapasiteten i spesialistutdanningen.

Skal vi få innflytelse, må vi være med i prosessen og bidra til å finne de løsningene som egner seg lokalt. I økende grad vil spesialistkandidatene måtte hente sin utdanning fra forskjellige avdelinger og sykehus. For å gi den enkelte utdanningskandidat størst mulig trygghet, både sosialt og for faglig utvikling, bør slik utdanning skje innenfor avtalte rammer. Spesialitetsrådet har laget retningslinjer for hvordan slikt samarbeid kan organiseres. Disse retningslinjene er vedtatt av sentralstyret og vil bli distribuert til våre tillitsvalgte.

Legeforeningens medlemmer ønsker å få gode rammevilkår for å utøve god legevirksomhet. Disse rammevilkårene må vi være med på å skape selv. Det gjør vi blant annet ved å engasjere oss som ledere og tillitsvalgte på forskjellige nivåer. Ingenting kommer av seg selv.

Publisert: 20. april 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. september 2026.